ਪਾਠ 7

ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ਼

ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਬੜੀ ਹੈ,
ਕਦਰ ਏਸ ਦੀ ਪਾਓ ।
ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਐਵੇਂ,
ਡੋਲ੍ਹੀ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਜਾਓ।

ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੇ ਨ੍ਹਾਉਣ-ਧੋਣ ਦੇ,
ਇਹ ਪਾਣੀ ਕੰਮ ਆਵੇ।
ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੰਜ ਕੇ,
ਫ਼ਸਲਾਂ ਵੀ ਉਪਜਾਵੇ।

ਜੀਵ-ਜੰਤ ਤੇ ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀਆਂ,
ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਇਹ ਦੇਵੇ।
ਇਸ ਦੇ ਸਦਕਾ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ਼ਦੇ,
ਖਾਣ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਮੇਵੇ।

ਆਓ ਆਪਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤਾਈਂ,
ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸਮਝਾਈਏ।
ਪਾਣੀ ਬਾਝੋਂ ਜਿਉਂਣਾ ਔਖਾ,
ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਬਚਾਈਏ।

*****

ਪਾਠ-ਅਭਿਆਸ

1. ਦੱਸੋ:

(ੳ) ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

(ਅ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

(ੲ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ਼ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ?

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਾਕ ਬਣਾਓ:

ਪਾਣੀ, ਕਦਰ, ਖੇਤ, ਫ਼ਸਲ, ਪੰਛੀ, ਮੁੱਲ

3. ਖ਼ਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ :-

1. ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਨੂੰ __________ ਬੜੀ ਹੈ।
2. ਸਾਡੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੰਜ ਕੇ, __________ ਵੀ ਉਪਜਾਵੇ।
3. ਇਸ ਦੇ ਸਦਕਾ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ਼ਦੇ, ਖਾਣ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ __________।

4. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ:

ਪਾਣੀ ਬਾਝੋਂ ਜਿਊਂਣਾ ਔਖਾ,
ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਬਚਾਈਏ।

*****